

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

2501920

תוכנית: *מבוקר עד ערב*

תאריך: *26/11/2008*

שעה: *07:10:00*

רשת: *רשת א*

כותרת: *איתן בר טל - ראש המחלקה לתקשורת
חזותית במכון הטכנולוגי בחולון.*

שלום לאיתן בר טל, ראש המחלקה לתקשורת חזותית במכון הטכנולוגי בחולון. מה שנקרא HIT שזה מה? איתן בר טל: שנותן לנו קצת את הנופך של ה-MIT, חלום רחוק... דומה.

חיה בראל: זאת מכללה, שיש בה מה, כמה מאות סטודנטים? איתן בר טל: כמה אלפים, אני חושב שהקטע המעניין שאנחנו בית ספר לעיצוב שקיים בתוך בית ספר טכנולוגי, עם כל המתחים והקונפליקטים אני חושב שנוצר שם דיאלוג מעניין, בין טכנולוגיה מדעים ועיצוב, שבתוך המחלקה שלנו, הפקולטה לעיצוב, יש שם כ-1000 סטודנטים שמחולקים לשלוש מחלקות, תקשורת חזותית מחלקה לעיצוב תעשייתי, ומחלקה לעיצוב פנים. חיה בראל: אוקיי, אז עיצוב פנים זה עוד בשפות הישנות שלנו, כן, אנחנו מבינים מה זה. עיצוב בית, פנים וכו'". עיצוב תעשייתי

2501920

עמוד 1 מתוך 23

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

אנחנו גם יכולים להבין מה זה, שזה בעיקר מוצר, אבל זה יכול להיות גם דברים גדולים, עיצוב תעשייתי יכול להיות מה? למשל משאיות?

איתן בר טל: ממטוסים ועד לדברים הקטנים ביותר.

חיה בראל: אבל, תקשורת חזותית זה כבר מהשפה החדשה, מה שנקרא, מהשפה האינטרנטית, נכון? בעצם.

איתן בר טל: כן, זה וולוציה של מושג שהתחיל פעם, קראו לזה אמנות שימושית, אחר כך קראו לזה עיצוב גרפי. ולאחרונה קיבל את השם יותר באמת נכון, תקשורת חזותית. מאחר וכיום אנחנו עוסקים בתחומים שלא חלמנו שמעצב יעסוק בהם, כמו עיצוב לטלוויזיה, עיצוב לאינטרנט, אפילו הוידאו שהגיע בעצם לכל בית, ואין מי שאין לו את זה היום. כל המדיות החדשות שמציגות את זה. כך שאנחנו אמורים לתת תשובה לכל...הייתי אומר למדיומים החדשים שנוצרו. השם הזה עוסק בתקשורת שלנו דרך השפה החזותית ולא אולי לפרקטיקה של שימוש בגרפיקה.

חיה בראל: אוקיי. תסביר יותר. לשימוש של השפה החזותית, כי אני יכולה להבין את זה בגדול בתיאטרון יותר, או באמנויות שהן מחוברות בינתחומיות למשל, כמו פלסטיות ואמנויות במה, דברים מהסוג הזה, או סאונד קול ודברים נוספים אמנויות במה, פרופורמנס וסאונד למשל. כשמדובר בתקשורת חזותית אתה בעצם מדבר איתי רק על האימג'ים, לא על הפרפורמר, אין פה בן

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

אדם, נכון? אם אני מבינה נכון את העולם הזה.
איתן בר טל: אני חושב שזה לא מדוייק, המונח הזה שתמונה
אחת שווה אלף מילים. הוא אומר המון על התחום הזה. היום
אנחנו מדברים באימג'ים, האימג'ים מסכמים רעיונות, אנחנו יודעים
שיש מלחמה בין העיתונים הגדולים על התמונה שתנצח בין
רשתות השידור על להביא את השוט המעניין והמדהים. כל חברת
פרסום מנסה להגיע לאימפקט החזותי המרשים ביותר בפרסומות
שלה. כל האספקטים האלה אנחנו עוסקים, בעצם המלחמה היום
היא לא על מילים, אני חושב שהיא יותר על דימויים. כשאתה
מגיע לסופרמרקט אתה בעצם לוקח חלק בקרב של החברות
הגדולות שיוצרות את המותגים, על הקשב שלך, שכולו מסתכם
בדרך-כלל באיזשהוא מוצר שיש לו תדמית, יש לו עיצוב, יש לו
איזה אימג' אחד, שהוא שייך לתחום שאנחנו מדברים עליו, של
תקשורת חזותית.

חיה בראל: אתה איתן, עשית כמה מן האימג'ים, כמו שאנחנו
מכנים אותם כאן, החזותיים, התמונות החזותיות של לא מעט
ערוצי טלוויזיה, גם מרכזיים שבהם כמו בערוץ 2 זכייניות וגם
בערוצי נישה, כמו שקוראים להם אני יודעת, עם ערוץ החיים
הטובים, ועוד כל מיני, ערוץ הזהב, ערוץ הספורט, וגם קמפיינים
של בחירות. עכשיו, העניין הזה באמת, של גם בתחומים האלה
של עיצוב, פוליטיקה, מוכרים אותו דבר כמו שמוכרים ערוץ

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

טלוויזיה, תגיד לי אתה.

איתן בר טל: אני חושב שהמיתולוגיה היא דומה, כל מוצר או שירות שעובר תהליך כזה, זה נורא נובע מתוך מה שמרכיב אותו. מתוך תובנה של ממה הוא עשוי מה בעצם הכוחות שפועלים, כדי להפוך אותו למה שהוא וכשאנחנו יוצרים מוצג ממשוה שהוא היה בעצם אולי שום דבר, או שם דבר ממשוה שהוא שום דבר, אני חושב שזה חייב להתבסס על האמת של אותו דבר שאנחנו עוסקים בו. כך שבפוליטיקה הטכניקה היא דומה רק מתעסק בדברים אחרים.

חיה בראל: לא, אבל כשאתה אומר אמת, אתה מבין, זו בעיה, כי בסך הכל אתה לא צריך להזדהות, לא עם הקו הפוליטי של קמפיין זה או אחר, אתה עושה להם את עבודתך האמנותית. אבל יש לך איזשהוא קונספט לפני כן, שהוא מה?

איתן בר טל: שוב אני אומר, יש טכניקה שאתה באמת לוקח את האמיתות המסויימות שמיוחסות בוא נאמר למועמד פוליטי כזה או אחר, קשה ליצור מוצר שהוא פיקציה, בין אם זה מוצר צריכה ובין אם זה מותג פוליטי, בסופו של דבר אם אנחנו נשענים על דברים שהם פיקטיביים לחלוטין, זה יתפוגג, זה לא יחזיק מים, הבניה הגדולה תרד לטמיון. חייב להיות איזשהוא בסיס של אמת, גם אם האמת היא סוג של איזשהוא אמונה שקיימת בציבור, אבל אין לה אחיזה אובייקטיבית, אבל עדיין היא סוג של אמת

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

שאפשר ללכת איתה. כך שאני חושב שמהבחינה הזו יש דמיון
מאד גדול בין למכור כמו שאומרים יוגורט למכור פוליטיקאי או
ראש ממשלה.
חיה בראל: אני רוצה ברשותך איתן לחזור, עדיין למחלקה במכון
הטכנולוגי, זה ככה מעניין אותי, כמו שאמרת, אם פעם זה היה
יותר אמנות... דברים שימושיים, אז גם היום, גם האמנות עצמה
היא יותר שימושית, נכון? זאת אומרת, נוצרו מקצועות חדשים
בתוך מכון טכנולוגי, אבל עדיין זה נשאר, המקצועות החדשים
האלה, בתחום הטכנולוגי, זאת אומרת הם לא מתעסקים בפיינ
ארט, נכון, באמנויות יפות?
איתן בר טל: הפקולטה שלנו היא פקולטה לעיצוב, אני חושב
שההבדל המהותי, הוא שבסופו של דבר אנשים יצירתיים שמגיעים
אלינו ירתמו את הכישרון שלהם לטובת. בדרך כלל מסחרית. היום
דוקא יש כן חזרה לנסות לפחות מה שאני מנסה לעשות שם,
להחזיר את מקצועות העיצוב לדיאלוג הרבה יותר הדוק עם
אמנות, זאת אומרת לראות בעיצוב סוג של ביטוי אישי ולא רק
ביטוי מסחרי, כי באופן אישי אני שבעתי כביכול מהצורך שיש
אנחנו נספק את הבוגרים לשוק המסחרי. זאת אומרת שהבוגרים
שלנו הם אנשי מקצוע לעתיד. אני חושב שהם קודם כל אמורים
להיות אנשי תרבות ולהשתמש במדיום הזה שאני רואה בו בפירוש
רחבה של התרבות החזותית בטוח. להשתמש בו ככלי מחקר, ככלי

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

עיון כעוד פרספקטיבה להסתכל בה על התרבות שאנחנו חיים בה. אם אנחנו סתם, ניקח אפילו דבר נורא קטן שהוא משמעותי לתרבות העברית, הטיפוגרפיה, האותיות, כל עניין של הפיתוח של השפה, הוא דבר מאד ייחודי לנו, לחברה שדוברת עברית. זה חלק אמנם קטן מתקשורת חזותית, אבל האבולוציה של הכתב העברי, היא פתאום זוכה לתחייה שלא היו לה שנים כי יש שם מחשבים יש עניין של סטודנטים חזרה בטיפוגרפיה, וזה בהחלט מרחיב את האפשרויות שלא היו לנו קודם לכן.

חיה בראל: יש עוד דברים מהסוג הזה שחזרו בגלל העולם האינטרנטי?

איתן בר טל: אני חושב שהדיאלוג בין העיצוב לאמנות, בגלל שהכל היום נחשף, בחלק גדול ברשת, באינטרנט, הנגישות היא הרבה פעמים לא דרך האמצעים המקובלים של גלריות ומוזיאונים ואמצעי תצוגה הם כאלה שכל אחד יכול היום להציג.

חיה בראל: ההפצה היא...מתוך הבית.. כן ודאי.

איתן : אני חושב שאתה יכול ללבוש שני כובעים, אתה יכול להיות יוצר שמפרסם את העבודות שלך, ומצד שני אתה יכול להיות בו זמנית לשרת חברות מסחריות, בעצם לרתום את הכשרון עבורם. מצד שני בגלל שחלק מהטכנולוגיות הם קודם כל מיוחסות לתחומי העיצוב, זאת אומרת השימוש במחשבים, אינטרנט, בשפות חדשות לטלוויזיה שנוצרו, האמנות היום היא גם מופרדת הרבה

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

מהתחומים האלו, כך שנוצר איזה טשטוש גבולות שבעיני הוא נכון ובריא, כדי שלא נהפוך למן מכללות מקצועיות ובתי ספר שמצמצמים את כל העולם הזה.

חיה בראל: שמוציאים טכנאים אולי.

איתן: כן, מוציאים טכנאים שמשרתים את החברות המסחריות.

חיה בראל: מה אתה עושה כדי שזה ישאר באמת תחום אקדמי, או תחום יותר של מחקר, כמה שאפשר במסגרת של שלוש שנים עוד, נכון?

איתן: זה ארבע שנים, לומדים ארבע שנים, ואני באמת אמשך עם מה שאת אומרת, כי אני באופן אישי חושב שאנחנו צריכים להחזיר את המקצוע הזה לאקדמיה, זאת אומרת זה מקצוע שהוא בא

הוא סוג של קרפט, של אמנות, הוא נכנס לאקדמיה, אני לא יודע אם בצדק או שלא, אני מרגיש שצריך לתת קצת יותר לגיטימציה אקדמית ע"י ביסוס של מחקרים סביב הנושאים...

חיה בראל: יש בכלל מחקרים בנושאים האלה?

איתן: יש יותר ויותר, זאת אומרת שבוגרים שלנו אמורים לייצר פרויקט גמר, אנחנו מכניסים אותם לשלב של מעין מיניטיזה או מחקר שהוא עיוני ולא רק מעשי בעצם. בנוסף, אני חושב שיהיה שם איזה חשיבה, אילו תחומים צריכים ללמד כדי להקיף את תחומי הידע שהתחום הזה מכיל היום, אני בזמנו לדוגמא לימדו

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

פרסום, גם היום מלמדים פרסום, בהסתכלות יותר מעמיקה ואולי פילוסופית יותר, מהפרספקטיבה שאני בא, אני הבנתי שפרסום הוא יותר פרטי של ריטוריקה, מה שפעם לימדו כחלק מפילוסופיה, ואני חושב להחזיר את המקצוע הזה, זאת אומרת להבין את הריטוריקה, כי מה שאיפשר לנו לפתח מאוחר יותר את הדמגוגיה הפרסומית.

חיה : נדמה לי אבל שריטוריקה היתה בנויה על שפה מדוברת, ורבאלית, וכאן אנחנו נכנסים לתחום ויזואלי, לפרסום. אלא אם כן אתה מדבר רק על פרסום שהוא באמת בנוי רק על מילים, רק על סאונד.

איתן: אני רואה בריטוריקה תחום שדרכו ניתן להבין איך אפשר להעצים את השיח מעבר לאמצעים בוא נאמר המובנים בתוכו, עכשיו זה נכון שהוא יוחס לתורת הנאום, אבל היום מבחינתי שהדור הנואמים, אני חושב שלנאום מול קהלים זה כבר כמעט ולא קיים היום אלא זה עובר דרך אמצעים של טלוויזיה, ואמצעים של פרסום ותעמולה, אי אפשר לראות רק את המלל בתור מה שמחזיק את הריטוריקה, ואני חושב שחלק מזה זה העצמת הדימוי, מה שנעשה בפרסום בעצם.

חיה בראל: עכשיו אתה רואה את זה גם באוניברסיטאות, שהמרצה היום כבר מגיע עם המצגות, מה שפעם לא היה. הנאום הבסיסי ביותר של מורה מול תלמידים...

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

איתן: ואני אומר את זה באמת גם בהרבה צער, שהרבה פעמים אתה רואה שבאמת מרצים שמגיעים ומנסים להתבסס על דיבור בלבד, מוציאים את הכיתה הולכת ומתרוקנת כי התמצות של הדימוי החזותי דרך מצגת, דרך וידאו שאתה מראה לו בזמן ההרצאה הוא הרבה יותר חזק ומרשים.

חיה: כן, כי הם צריכים דימויים יותר גדולים...

איתן: אני אומר את זה בצער, כי אני מרגיש שאנחנו מחמיצים חלק גדול מדיאלוג, מהשיח ביננו, מהדיאלוג עם הסטודנטים והרבה פעמים אתה רואה שהדברים לא מגיעים אליהם בעומק שאתה ציפית שהם יבינו אותם, הם באמת שטוחים כמו הדימוי שמוקרן להם. ואני אומר דבר נוסף שרצינו לנהל סוג של סימינריונים או דיונים שהם כן מחזירים מה שבפילוסופיה נקרה, קריאה מודרכת, עיון בטקסטים, וחזרה אל המילה מתוך דיאלוג עם הדימוי החזותי.

חיה: אתה בוגר בצלאל?

איתן: כן.

חיה: שזה בית ספר מפואר מאד לאמנויות, אבל גם לאמנויות שימושיות בעצם, נכון?

איתן: בצלאל, אני פשוט סיימתי בתחילת שנות ה-90, אני חושב שהיום המצב השתנה, אבל היתה הפרדה באמת בין המחלקות השונות, כשאני נלחמתי בעצם לייצר לעצמי סוג של מסלול

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

בינתחומי, אני לקחתי בוידאו קורסים, לקחתי גם במחלקה
לאמנות, הרגשתי שהלימודים הנכונים הם להתנסות ביותר מאשר
התחום הצר. דבר נוסף, אני בתור תל-אביבי שרוף הייתי חוזר כל
לילה, כך שהתקופה היתה בעיני...
חיה: כן, אנחנו עוד נחזור לבצלאל ולציור שלך, איך שאמרת לי
בשיחה מקדימה, שתמיד ציירת, תמיד תמיד ציירת. אני רוצה
לדבר איתך קצת על סוף שנות השמונים, שזה עוד מעט 20 שנה.
1988.

ראיתי, נכון? בעיתון העיר התל-אביבי אתה ועוד בחור...

איתך: שהיה שותפי,

חיה: שותפך למה?

איתך: אנחנו סיכמנו אינסוף ישיבות שלנו בבית-קפה, שאני חשבתי
שאיך צורך לעשות מהם שום דבר, אבל תוך כדי, בראנו איזה
דמות שקראנו לה האיש ההולך...מתוך איזה מחשבה שאנחנו תמיד
מנסים להגיע לאנשהוא, והמטרה היא תמיד מתרחקת. זאת אומרת,
אנחנו אף פעם לא ממש מגיעים, ויצרנו איזה דמות שקראנו לה
האיש ההולך, ועם סיסמה שאז נורא תפסה, קראנו לזה: בקרוב
אגיע רחוק. שזה מן הפרומו האולטימטיבי לשום דבר, כי ככל
שאתה יותר מתקרב, המטרה בעצם מתרחקת.

חיה: וכל זה בתוך בית הקפה...

איתך: כן, אני עם כל מיני ציורים שציירנו על המפיות, החלטנו

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

שאת הבשורה הגדולה שיש לנו ללכת ולהפיץ אותה על קירות תל-אביב, התחלנו מציירי גרפיטי בעצם, ריססנו מספר סטנסלים כאלה בתל-אביב, בכל מיני רחובות באיזור מרכז תל-אביב. חיה: אבל על מה? איתן: על הקירות של הבתים, השתדלנו שהונדליזם יהיה מינימלי, בעיקר על גבי קירות נטושים. חיה: אגב, זה אחרי נפילת חומת ברלין, או לפני? איתן: אני חושב שזה היה באמת קצת אחרי, לדעתי. או תוך כדי. הייתי באמת עם אילן, אנחנו ביקרנו בברלין, עוד לפני שבאמת החומה נפלה. אני זוכר את התחושה האקטיביסטית את הקטביות הגדולה שהיתה שם. אנחנו באמת התחלנו בלי שום כוונה פשוט, עם הדמות הזו, עיתון העיר, איכשהוא, בעקבות פרסום הגרפיטי הזה, והם אירחו אותנו למדור שרץ שם כחמש שנים, קראו לזה האיש ההולך שכל שבוע פרסמנו מן קריקטורה, או איור שבועי שתימצת את אירועי השבוע למילה שניים, או שלושה. חיה: אתה זוכר משהו מאז, או שיהיה קשה להיזכר? איתן: זה היה נורא קשור לאיזה דינמיקה תל-אביבית, עכשיו מאחר ועתון העיר היה אז כמו ערוץ 2, אני חושב שערוץ 2 עוד לא היה, או שהיה רק נסיוני, אז ראו אותנו עשרות אלפי אנשים, והיה לנו רייטינג כמו לדודו טופז. חיה: אבל אחר כך עשיתם, גם קראתם לזה שחור זה מה שהולך,

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

צבעתם את זה בשחור?

איתן: תוך כדי, בעצם תוך כדי המדור שרץ שנים, החלטנו להריץ קמפיין פיקטיבי עם הדמות הזו, קראנו לזה האיש ההולך לראשות העיר, זה היה אני חושב ב-93 כשרוני מילוא רץ מול קהלני לעיריית תל-אביב.

חיה: ואתם הירצתם את האיש?

איתן: אנחנו הירצנו את האיש הזה כדמות והעיתון נרתם לזה, זה היה די מדהים..

חיה: איך עשיתם זאת?

איתן: אנחנו, בדיעבד היום אני מבין שעבדנו כמו שעבדתי מאוחר יותר, כמו שבונים מועמד אמיתי. החלטנו שהוא לא פחות טוב ממועמדים אחרים, יצרנו ג'ינגל, יצרנו לו קונספט, ואמרנו שהאיש שהולך הוא תיבת התלונות. זאת אומרת הוא התמלא בתוכן שאנשים ישלחו לנו, אין לו קול משל עצמו, מה שהעיר תרצה, תכנית כבקשתך.

חיה: ואנשים שלחו..

איתן: אנשים שלחו לנו מסרים, אנחנו עיבדנו אותם דרך היכולות שלנו להביא אותם למסרים יותר...

חיה: אז לא היה אינטרנט...

איתן: לא, שלחו במכתבים ממש.. עשרות מכתבים נכתבו. היה לנו גם מן תיבה קולית כזו שהשאירו בה הודעות, ואנחנו הפכנו כל

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

קונספט כזה של כיוון מסויים שהמכתבים הולכים אליו, למודעה בעיתון העיר, בשטח מרשים וגדול. וזה לאט לאט צבר תאוצה. זה הגיע למצב שאנחנו היינו צריכים להחליט אם אנחנו באמת נרשמים כמפלגה או לא. אחד האירועים המצחיקים שעשינו היה בפארק הירקון. קראנו לזה טרנטי דג. יצרנו איזה מן הפנינג שאנשים כמחאה על הזיהום שהיה שם היו צריכים להחזיר דגים לירקון חזרה. קיבלו גם תעודת תורם דג. נהיה שם אייטם שלם מזה מאחר ובאו מיד מרשויות שהיו אחראיות בזמנו על הירקון, ולא הסכימו שנעשה את זה כי הם טענו שהדגים ימותו, או שהזיהום שם הוא גדול, בעצם הוכחנו את מה שרצינו, שהכל מזוהם והוא לא היה נקי כמו ש...אז היתה פרובוקציה בעצם לשם הקמפיין, עכשיו חלק מהמסרים שאנחנו העלינו שם כמו אנחנו הראשונים שהתחלנו לצאת בקמפיין נגד צואת הכלבים בתל-אביב, אנחנו חילקנו כפיות ושקיות...

חיה: אה, רגע, רגע, מה זה קשור לאיש ההולך?

איתן: זה היה חלק מקמפיין שאנחנו עבדנו...

חיה: חלק מהקמפיין הזה?

איתן: כן, כן. כתבנו שכל חמש שניות נולד חרא חדש בתל-אביב וש אפשר להזיז הרים, ואנחנו יצרנו מן ערכה כזו שאיתה אנשים ממש השתמשו, אחרי שבוע נגנבו כל הערכות אמנם, אבל הנושא עלה. ושותפי שהוא היה פעיל גם בירוקים המשיך יחד איתם

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

לקדם את הנושא הזה ובסופו של דבר אני חושב שהיתה לנו איזשהיא השפעה על החקיקה החדשה הזו שיצאה בעקבות העניין הזה.

חיה: עכשיו עשיתם כמה דברים עם האיש ההולך הזה, אחד הדברים שרציתם לשים אותו כמו שהוא בגודל שלו, ממה הוא היה עשוי?

איתן: אני ראינו ב...קודם כל אני חושב שהעשייה שלו התחילה בישיבות הזוויות בבתי קפה, התכוונה להיות בדיוק מה שהיא. לא רצינו להפוך את זה לפרוייקט אמנותי שנצטרך לרוץ ולבקש מכל מיני עוצרים וגלריסטים שיכניסו אותנו, אנחנו החלטנו שאנחנו פשוט נעבוד כמו שעובדים אמני רחוב, מתוך האנרגיות המיידיות שהיו לנו, וכל פעם נרתום אותם בכיוון אחר. היה לנו את המדור הזה בעיתון, אבל יחד עם זה, יצרנו עבודות סביבתיות. חיה: כן, אבל ממה בניתם אותו?

איתן: באחת הפעמים הדי משעשעים אנחנו ביקשנו מהעירייה להעמיד שלד זמני. כי רצינו פסל, אמרו שפסל אי אפשר להעמיד, אבל שלד אפשר. אז יצרנו את הדמות הזאת מפח בגודל חמש מטר, העמדנו אותו בכניסה לתל-אביב, ליד הקאנטרי קלאב. אני חושב שהם היו די מזועזעים כשהם פתאום ראו איזשהוא פסל ענק, עומד להם בכניסה לתל-אביב, שקיבל אישור של שלד זמני. חיה: ואיזה צבע היה לו?

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

איתן: הוא היה מפח מגולוון, בצבע כסוף כזה, אחרי שבועיים, הפקידים ממש כמו בסרט, הבינו שמישהו איכשהוא פרץ למערכת, איזה וירוס פרץ והעמיד להם פסל ענק בכניסה לתל-אביב, והם עלו עליו עם דחפורים והיינו די משועשעים מהעניין. חיה: אני רגע חושבת אם זה היה בקיץ או בחורף, כי הרוחות בטח היו בטח זורקות אותו לכביש נכון? איתן: הוא היה חזק, אבל הדחפורים הורידו אותו בשניות. חיה: ואותו איש הולך גם החלטתם שאתם שמים אותו במקום אופן באופניים?

איתן: חשבנו באמת איך נציב אותו כדי שהוא ישאר ברחוב, יראו אותו וגם לא יקחו אותו, וזה גם מה שעשינו. לקחנו זוגות אופניים, שנורא הקפדנו שהם יהיו אופניים קלאסיות כאלה משנות ה-50 לקח לנו המון זמן למצוא זוגות כאלו, ואת הגלגל האחורי החלפנו בדמות הזו. וקשרנו אותם, וכל פעם היינו מעבירים אותם ממקום אחד לשני, לפעמים שמנו אותם מחוץ למוזיאונים, לפעמים סתם באמצע הרחוב, אנשים קשקשו עליהם, שיבשו אותם. זה היה נראה נורא מוזר, כי זה היה אופני נסיעה כשהאיש ההולך משבש אותם בגלגל האחורי שלהם. חיה: מה קרה לו אחרי זה? איתן: אנחנו לקחנו, אני חושב שכמה נגנבו, זוג אחד נקנה ע"י איזה אספן והשני נמצא אצל השותף שלי.

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

חיה: ובזה זה נגמר? זאת אומרת האיש ההולך יותר לא יתפתח מעבר לזה?

איתן: אנחנו לא רצינו, להכנס באמת.. זאת אומרת אנחנו יצרנו ערוץ עצמאי, שהוא היה מדיום בפני עצמו, ולא רצינו להתברגן ולהיכנס איתו לתוך המוזיאונים בגלריות, ייתכן שבזה נגזר דינו להיות מחוץ להיסטוריה של האמנות. אבל בהחלט אני חושב שהעבודה נחשפה בצורה נרחבת דרך הדרך שאנחנו מצאנו להראות אותה.

חיה: עכשיו אנחנו נשמיע את השיר האיש ההולך. זאת אומרת ששיתפו איתכם פעולה גם יוצרים בתחום המוסיקה כדי לכתוב את הבלדה...

איתן: מה שאת הולכת להשמיע זה ג'ינגל הבחירות של האיש ההולך, נקרא האיש ההולך לראשות העיר, הולך להיות שחור, ששר אותו אדם הורביץ המפיק והלחן זה של שלומי ברכה, ניגנו שם דני מקוב על התופים ומיקי קטן על הגיטרה, זה היה בשנת 1993, הצלחנו לסחוף את גדולי היוצרים להזיה הזו.

חיה: לפרוייקט, כן, אז אנחנו נשמיע אותו, אי אפשר שלא. אני רוצה לדבר איתך טיפה מהמקומות האלה, על האמנות הממותגת הזאת שהיא כל-כך מסחרית והיא כל-כך פופולרית ושהיא מופנית בעצם למס מדיה, נכון? לעומת יצירה מהסוג הזה של לקיחת דמות שאתם יצרתם ולתת לה איזשהם חיים, גם

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

בהגדלה, גם בקונטקסטים החברתיים, הבאמת משפיעים על הסביבה ומה? הכסף בדרך.. לא בא. איתן : אם אני אמשיך באמת את מסעו של האיש הולך אז העבודות הראשונות שקיבלנו יצא לי את הזכות פעם ראשונה להתעסק בקמפיין מכירות שזה עבודה מרתקת. היה לנו נראה נורא מוזר כי בחלק מקמפיין האיש ההולך הדבקנו פעם כרזות, ואנחנו היינו ממש נרדפי החוק. זאת אומרת, עסקנו באמת עבודה אקטיביסטית היא חתרנית באופיה ואחרי הפרק הזה, היתה לנו הזדמנות לי ולשותפי להתעסק בקמפיין של 1996 עם נתניהו, כחלק מהצוות, אני עסקתי יותר בעיצוב לטלוויזיה, הוא היה הכותב הראשי שם. ומשם התגלגלנו למערכות בחירות 99, עבדנו עם ברק, וב-2000 יחד עם טל זילברשטיין בצוות שעבדנו איתו כבר אחר כך מספר פעמים, זאת אומרת שהתחלה היה נראה לנו שהוירוס הצליח להיכנס למערכת, הוירוס זאת אומרת אנחנו, עם הדמות הזו, אנשים שהתרשמו מהעבודה הזו, אימצו אותנו למרכז הקונצנזוס למקום אולי הכי ממלכתי שיכול להיות שזה קמפיין בחירות אמיתי, וביננו זה היה בלתי נתפס, כי לעשות קמפיין אמיתי היה נראה לי סוג של אמנות או הזדמנות לקחת חלק במשהו שהוא נורא מיוחד ולמעט מאד אנשים יש נגישות אליו, כי זה קמפיין בחירות. חיה: שיש לו השפעה ענקית..

2501920

עמוד 17 מתוך 23

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

איתן: יש לו השפעה ענקית ואפשר לראות באמת את השורשים שלו באותם מקומות תעמולתיים ומניפולטיביים כמובן, אז אנחנו ראינו בזה כמעט כמו איזה זוג, הייתי אומר, נודיסטים שנכנסו להיכל הקדוש. לא האמנו שאנחנו שם והם לא קולטים מי נכנס להם לשם. אבל כמו שאמרת, הטכניקות שאנחנו השתמשנו בצורה אינטואיטיבית ריתקה אותנו מהתחלה. אחר-כך התחלנו לעשות גם דברים שהם מסחריים יותר לבד אני שותפי ביחד ולחוד עם חברות טלוויזיה. הפעמים הראשונות בעיני היו המרתקות ביותר. היום יקראו לי לעשות קמפיין בחירות, אין לי ספק שזה יהיה הרבה פחות מעניין אותי, מאשר שזה היה בהתחלה.

חיה: למה, כי זה חוזר על עצמו?

איתן: זה חוזר על עצמו, בסופו של דבר, באמת הפרצופים משתנים, אבל העשייה דומה, ואין ספק שיש סוג של פיצוי כספי, הוא הרבה פעמים בצדק על המתח הנפשי שאתה עובר שם במשך שלושה חודשים.

חיה: אבל יש משהו, אני עדיין באותו מקום, יש משהו מבחינת התחושה שלך כאמן צעיר, שבעצם רוצה לומר את מה שיש לו לומר, כמו למשל עם האיש ההולך, לבין באמת, אמן שנכנס יותר להיכלים כמו שאתה קורא להם, יש משהו בפניה להרבה מאד אנשים, תעזוב את עניין הכסף, וכמה מרוויחים, שהוא יותר קוסם מאשר להיות כל הזמן מחתרתית כזה, וגרפיטי ורק, אתה יודע

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

לבעוט קצת, כל הזמן בבעיטה הזאת?

איתן: אני חושב שבהחלט כן. כי בסופו של דבר, כמו שבאמת את אמרת עכשיו, כשאתה עובד מול מסות של אנשים בין אם אתה עושה ערוץ טלוויזיה, או קמפיין בחירות, אתה מרגיש, אני חושב שכשאתה נכנס לזה בצורה נכונה, זה דומה אולי לשחקן שנכנס לתפקיד, השחקן חייב להרגיש את הקהל שלו, ולהזדהות עם הדמות, אתה קודם כל מזדהה עם התפקיד שאתה עושה, אם אתה הופך להיות ערוץ טלוויזיה, הופך להיות חלק מהמועמד עצמו, והקהל שלך, זה קהל של מאות אלפים ומיליונים. כשאתה עושה את זה בצורה מקצועית אתה מרגיש את הקהלים האלה, וזה עוצמה אדירה, וזה מה שגורם לאנשים אולי להשתכר מזה, ולאבד את עצמם, ואולי להכנס לאיזשהוא התקרנפות ומסלול בורגני. אני חושב שאני עד היום מרגיש לא נוח עם זה. חיה: לא מרגיש נוח?

איתן: המסלול שלי היום הוא הפוך, אני מנסה לחזור ליצירה אינטימית ופרטית שלי שאני מחוייב אליה באופן אישי, בסופו של דבר כשאני מסתכל אחורה, העבודות המעניינות ביותר שלי, עם אלה שעשיתי כשאני כביכול הלקוח או האמן היוצר היחיד, זה מוזר כי אני באמת הייתי שותף למהלכים בואי נאמר די גדולים, אבל כשאני מסתכל אחורה, אני מגיע תמיד לעבודות האישיות שלי.

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

חיה: אתה תל-אביבי. נכון, בוא נדבר קצת, ככה...תל-אביבי שהיה הרבה בים, נכון? וגלש, זה בכלל פרק בחיים...
איתן: אמרתי שאנחנו באמת קבוצה של חיות נדירות שבאמת נולדו פה. בדרך-כלל כל התל-אביבים, או התל-אביבים החדשים הם כאלה שהיגרו מתי שהוא, אנחנו גדלנו פה...ב...
חיה: שהיגרו ממקומות אחרים ל-תל-אביב, אתם...הילידים...
איתן: כן בדיוק, הילידים, חיות מוגנות שנמצאות פה ממש בהכחדה.

חיה: מה זה אומר גם מבחינת מיקום בתל-אביב?
איתן: אז קודם כל גדלתי מאחורי דיזינגוף - בן גוריון, מה שהיה פעם קרן-קיימת, זה היה מרכז, אולי מרכז-צפון תל-אביב הישן, כש...אני אומר, אנחנו היינו המעמד הכי שפוי פה, מעמד בינוני, יציב מאוד של אנשים, שהיו רובם די קשי-יום, הלכו הביתה לעבודה, הביאו את הכסף, דאגו לילדים, לא ידענו מחסור, מצד שני גם לא ידענו עושר גדול, אבל גדלנו בשכונות שלנו, גדלנו כסוג של ילדי מפתח או ילדי רחוב, מבחינתי זה היה חוויה אדירה.

חיה: כי היום ילדי רחוב זה משהו אחר ממה שהיה פעם. אז ילד רחוב, זה שהורים שלו עובדים והוא אצל חברים, משחק בחוץ...נכון?

איתן: ינקתי מקו 5.

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

חיה: היום ילד רחוב זה סיפור אחר...

איתן: לגמרי. אני אפילו לא מצליח לדעת אם הזכרונות האלה הם אמיתיים או לא, אבל לי זכור שאני כבר בגיל חמש, שש הייתי הולך לבד לחוף גורדון שם. עם חבורת ילדים, מה שהיום לא יעלה על הדעת כנראה.

חיה: איזה...על מה גלשתם? אנחנו מדברים על מה, סוף שנות השבעים?

איתן: כן, סוף שנות השבעים, קודם כל התחילו להגיע סקייט-בורד לישראל, התחילו לחרוש את הרחובות עם סקייט בורד, לפעמים, בשביל למצוא איזה בריכה שאפשר לגלוש בה היינו נוסעים עד הרצליה פיתוח או סביון, או כל מקום שהיינו חושבים שיש שם איזה רמפה או בריכה לגלוש בה.

התחלנו בו זמנית עם הגלישת גלים, היינו הדור הראשון או אולי השני שגלש בחוף הילטון, היו מעט נורא אנשים אז. חלק מהחברים שלנו היו, שלומי ברכה שהזכרתי אותו קודם ממשינה. וזה היה פשוט...זה היה מדהים. היינו beach boys כאלה שגדלו על החוף...

חיה: ומתי זה נגמר? עם הגיוס לצבא?

איתן: כן, אני זוכר את אמא שלי, אגב, מוציאה אותי ואת אחי, שלצערי נפטר בינתיים. באה לקחת אותנו, עולה על המזח שם בשמונה בערב, עם המערוך, ועושה לנו פדיחות מול כל הגולשים,

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

מוציאה אותנו חזרה הביתה.

חיה: זאת אומרת, גדלתם בים בעצם?

איתן: גדלנו בים, ברחובות תל-אביב, בשכונות עם באמת, חברים שהם חלקם עד היום נשאר חברים, כשברקע באמת יש את כסית עוד ש... ורוול שהיו בשלהי...

חיה: יש געגועים לתקופה הזאת, איתן, מבחינתך? זאת אומרת חסר משהו...

איתן: אני מאד חי את ההווה ומנסה להסתכל כמו בקרוב אגיע רחוק קדימה, אבל אני חושב שאני מאד מחובר לאינטימיות השכונתית הזאת, שבין הרחובות הקטנים שמאחורי דיזינגוף, הקיצורים בין החצרות, שעד היום קשה לי נורא עם כל האמצעים הטכנולוגיים למרות שזה מה שאני עושה ואני מעדיף, אנשים יודעים אני יכול להגיע להם לקרוא להם מתחת לבית בהפתעה, בצעקה, שכבר לא שומעים היום בשכונות יותר.

חיה: מה הסיפור של דני, שתיכף נשמע את להקת משינה שהזכרת קודם את ברכה?

איתן: חבר שלנו דני, הוא היה גולש, הוא הופיע בשיר של משינה, שהוא הסתבך באיזשהו קטע שהוא היה בצרפת, זה שיר על הנעורים, או גיל ההתבגרות, הנעורים שעברו להם. אחי שהיה באמת מאד מאד קרוב אלי ונפטר לפני כשנה, הוא היה אלוף בגלישה, והיינו חבורה כזו של כמה עשרות אנשים, שעד היום

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

חלקנו בקשר, ואני חושב שהשיר הזה נורא פוגע בדיוק בקטע של לקום ב-4 בבוקר, שהדבר הכי חשוב לך זה גלים, לא בחורות, לא כלום, ולחוות את החיבור עם הטבע האורבני, זה נורא מוזר שאתה מדבר על טבע בתוך העיר כי אתה פתאום רואה הים, ואתה מוצא בים חוויה ענקית, שאין לך בין האוטובוסים והבניינים אורבניות.